

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yüksel Mansur KILINÇ
İstanbul Milletvekili

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde iki yıkıcı deprem, Hatay, Adıyaman, Malatya, Adana, Gaziantep, Kilis, Osmaniye, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da olmak üzere 10 ilimizi doğrudan etkilemiştir.

Deprem büyük yıkıma ve can kaybına neden olurken başta arama kurtarma olmak üzere deprem bölgesine müdahalede geç kalınmış, yardım faaliyetlerinin koordinasyonu sağlanamamıştır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Kızılay deprem bölgesine müdahalede yetersiz kalmış, Ulusal Afet Yönetimi Stratejisi ve Eylem Planı uygulanamamıştır.

Depremden 1 saat sonra dördüncü seviye acil durum açıklanmasına rağmen, depremin etkili olduğu birçok ilde ilk 48 saatte, Adıyaman Merkez ve birçok ilin kırsal bölgelerinde ise ilk 72 saatte arama-kurtarma çalışmaları yapılamamıştır.

Yollardaki yoğunluk nedeniyle depremin etkilediği illerde kara yolu ile ulaşım neredeyse imkansız hale gelmiş, başta Hatay olmak üzere birçok ile, hava yolu ile de ulaşılamamıştır.

Depremde iletişim ve enerji alt yapısı çökmüş depremin etkilediği illere günlerce elektrik, doğalgaz verilememiş, telefon ve internet erişimi büyük oranda aksamıştır.

Arama kurtarma çalışması yapılan veya yapılmayan on binlerce enkazda ve hasarlı binada güvenlik önlemleri alınamamış, vatandaşlarımız karanlıkta, enkazın başında yalnız bırakılmıştır.

Bununla yağma olayları başta olmak üzere birçok ilde asayişin sağlanmasında da sıkıntılar yaşanmıştır.

78952

Bu bağlamda;

1. Depremden sonra dördüncü seviye acil durum açıklanmasına rağmen, Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı (UDSEP-2023) neden uygulanamamıştır? Neden başta arama-kurtarma, trafik, haberleşme, enerji, ulaşım, güvenlik ve barınma hizmetlerinden sorumlu kurumlarımız hemen harekete geçmemiştir?
2. AFAD'ın 2022 Yılı Performans Programı'na göre, AFAD'da 1.798 arama ve kurtarma teknisyeninin görev yaptığı, 352 arama ve kurtarma teknisyeni kadrosunun da boş olduğu görülmektedir. 485 aktif fay hattı bulunan ve birçok büyük deprem yaşamış ülkemizde, AFAD hangi gerekçeyle 1.789 arama kurtarma personelini yeterli görmüştür? Boş bulunan 352 arama ve kurtarma teknisyeni kadrosu neden doldurulmamıştır?
3. Kamu, özel kuruluşlar, askeri ve sivil kuruluşlar, belediyeler, itfaiye ve benzeri kurum ve kuruluşların bünyesindeki toplam arama kurtarma personel sayısı nedir? Personel sayıları ve kayıtları, deprem öncesinde AFAD bünyesinde bulunmakta mıydı?
4. Deprem olduğu ilk andan itibaren afet bölgesine kara yolu ulaşımının sağlanması için hangi tedbirler alınmıştır? Trafik Polisi ve Trafik Jandarması afet bölgesine acil yardımın ulaşabilmesi için yollarda neden gerekli tedbirleri alamamıştır? AFAD Planlama ve Risk Azaltma Dairesi Başkanlığı, afet durumlarında yollarda yaşanabilecek ulaşım sorunlarını ön görememiş midir?
5. Birinci derece deprem bölgesi olan illerde afet anında ve sonrasında haberleşmenin sağlanabilmesi için AFAD önceden hangi tedbirleri almıştır?
6. İlk 48 saatte toplam kaç asker, polis, jandarma ve bekçi arama kurtarma faaliyetlerinde görev almıştır?
7. Ülkemizdeki kamu ve özel maden işletmelerinde çalışan maden işçisi veya teknik personelin afet durumlarında arama kurtarma çalışmalarına katılmalarının sağlanması için AFAD ile özel ve kamu işletmeleri arasında önceden yapılmış bir protokol var mıdır? Maden işçilerimiz arama kurtarma çalışmalarına neden çok geç dahil edilmiştir? İlk iki gün kaç maden işçisi arama kurtarma çalışmalarında görev almıştır?
8. Depremden sonra afet bölgesi ilan edilen 10 ildeki vali ve kaymakamlar, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 6'ncı ve 7'nci maddeleri ile kendilerine verilen yetkileri kullanarak neden Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma'dan yardım talep etmemişlerdir?
9. Enkazda arama kurtarma çalışmaları için iş makineleri ve vinçlere ihtiyaç olduğunun ilk andan itibaren depremzede vatandaşlarımız ve arama kurtarma ekipleri tarafından yoğun şekilde dile getirilmesine rağmen, AFAD Müdahale Dairesi Başkanlığı iş makinelerinin bölgeye sevk edilmesi için hangi çalışmaları yapmıştır?

10. 7269 sayılı Kanunun 6'ncı Maddesi'nde afet bölgesi ilan edilen 10 ilde vali ve kaymakamlar, "...resmi ve özel her türlü taşıt araçlarına ve gerekli makina, alet ve edevatına geçici olarak el koymaya yetkilidir" ibaresi bulunmaktadır. Kaç vali ve kaymakam bu yetkisini kullanmıştır? Kullanılmamışsa arama kurtarma faaliyetlerinde iş makinelerine yoğun ihtiyaç duyulmasına rağmen vali ve kaymakamlar geçici el koyma yetisini neden kullanmamıştır?
11. Arama kurtarmada hayati öneme sahip ses dinleme ve termal kamera gibi cihazlardan AFAD envanterinde kaç adet vardır? Cihazların ne kadarı arama kurtarma faaliyetlerinde kullanılmıştır? Kaç enkazdaki arama kurtarma çalışmalarında ses dinleme ve termal kamera cihazları kullanılmıştır?
12. AFAD Planlama ve Risk Azaltma Dairesi Başkanlığı ile Deprem Daire Başkanlığı, son 4 yılda başta okul, hastane, yurt binaları olmak üzere kamuya ait kaç binada depreme dayanıklılık bakımından tarama yapmıştır? Bu taramalar sonucunda kamuya ait binaların ne kadarı hakkında yıkım, güçlendirme veya kullanım kararı verilmiştir? Yıkım ve güçlendirme kararlarının ne kadarı uygulanmıştır?
13. Deprem öncesinde AFAD'ın lojistik depolarında kaç adet konteyner, kaç adet çadır, kaç adet seyyar tuvalet bulunmaktaydı? Deprem günü ve sonrasındaki günlerde depremzede vatandaşlarımızın konteyner ve çadır talebi neden karşılanamamıştır? Depremi ilk üç günü afet bölgesindeki illerde toplam kaç çadır dağıtımı yapılmış, kaç konteyner ve seyyar tuvaletin kurulumu yapılmıştır?
14. 8 Şubat 2023 tarihinde, Adıyaman – Kahta yolu Hasancık mevkiinde AFAD deposunda bulunan konteynerler, depremin meydana gelmesinin üzerinden 2 gün geçmesine rağmen neden kullanılmamıştır?
15. Depremi meydana geldiği 06 Şubat 2023 tarihi itibarıyla Kızılay'ın stoklarında kaç konteyner bulunmaktaydı? Malatya'da kurulu Kızılay Sistem Yapı Fabrikası, faaliyete geçtiği 2020 yılından, depremin olduğu 06 Şubat 2023 tarihine kadar kaç konteyner üretmiştir? Neden fabrikanın kurulu olduğu Malatya'da depremin ilk haftasında depremzedelerin barınması için konteyner kurulumu yapılamamıştır?
16. Deprem sonrası afet bölgesinde yağma ve hırsızlık suçlarına karşı gerekli güvenlik tedbirleri neden alınamamış, neden güvenlik sorunları ve zafiyetlerinin yaşanmasına neden olunmuştur? Deprem bölgesinde hangi güvenlik tedbirleri alınmıştır? Kaç yağma ve hırsızlık suçu tespit edilmiş, kaç kişi hakkında soruşturma açılmıştır?
17. Arama kurtarma çalışmalarının henüz başlamadığı veya arama kurtarma çalışmalarının yapıldığı enkazlarda vatandaşlarımızın başta para ve ziynet eşyaları olmak üzere maddi varlıklarının güvenliğini neden sağlanamamıştır? Depremzedelerin can ve mal güvenliğini sağlamak üzere kaç enkazda, kaç jandarma ve polis görev yapmıştır?
18. Depremden etkilenen illere yardım götürmek için bazı araçların gasp edildiğine yönelik iddialar doğru mudur? Bölgeye yardım götürmek için araçların güvenliği için yollarda hangi tedbirler alınmıştır?